

Η ΠΑΝΔΩΡΑ.

ΟΛΛΑΝΔΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Μετάφρασις).

(Συνέχεια. Ἴδε Φυλλ. 29.)

Ὅταν ὁ Κ. Ἀμβέργης ἐξῆλθε τὸ πρωὶ ἀπὸ τὸ δωμάτιον τῆς γυναίκος του, τὸ πρόσωπόν του εἶχεν ἀναλάβει τὸ σῆμα αὐτοῦ ἤθος· ἡ φύσις του, ἀεφιαίως ταραχθεῖσα, εἶχε δαμάσει αὐτὴ ἑαυτὴν καὶ εἶχεν εὔρει παλιν τὴν ἰσοσταθμίαν της. Ἡ Ἀννουγκιάτα συμπαρέλαβεν εἰς τὸν τάφον τὴν τελευταίαν ἐρωτικὴν κραυγὴν, τὸ τελευταῖον δάκρυ τῆς χαλκῆς αὐτῆς καρδίας. Ἐπερῆνη δὲ πάλιν τοῖς πᾶσιν ὡς δεσπότης, ὡς ἀκαμπτος πατήρ, ὡς ἄνθρωπος ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ὀκίου οὐδεμίαν θλίψιν κατέλιπεν ἴχνος. Αἱ θυγατέρες ἐκυψαν τὴν κεφαλὴν ἐνώπιόν του, ὁ Γουλιέλμος δὲ τὴν εἶπε λέξιν, ἡ τάξις καὶ ἡ ἡσυχία ἐ-

ΠΑΝΔΩΡΑ.

πανήλθον εἰς τὴν οἰκίαν. Ἡ Ἀννουγκιάτα ἀπήχθη ἄνευ θορύβου καὶ πομπῆς. Ἐξῆλθε δὲ διὰ τελευταίαν φοράν ἀπὸ τῆς θλιβερᾶς ἐκείνης κατοικίας, ἐν ᾗ ἡ δυστυχῆς ψυχὴ της ἐβαστανίσθη μέχρι τοῦ θανάτου της. Ἐπαύσε δὲ νὰ ζῆ, καθὼς ἐκλείπει ὁ ἤχος, καθὼς τὸ νεῖρος παρέρχεται, καθὼς τὸ ἄνθος μαραίνεται· ἡ ἀπουσία της κατ' οὐδὲν διεκόλυσε τὸν φυσικὸν τῶν πραγμάτων ῥοῦν. Ὅσοι τὴν ἐκλαίον, τὴν ἐκλαίον καθ' ἑαυτούς· ὅσοι τὴν ἐνθυμοῦντο, δὲν τὸ ἔλεγαν· τὸ ὄνομά της δὲν ἐπροφέρετο· πλειοτέρα τις ἡσυχία ἐπεκράτησεν ἐντὸς τῆς μικρᾶς ἐρυθροπλίνθου οἰκίας, τὸ δὲ βλέμμα τοῦ Κ. Ἀμβέργου παρίστατο εἰς πάντας ἐτι μᾶλλον ἀθορύβητον ἢ πρότερον.

Ἡ βαθεῖα τῆς Χριστίνας θλίψιν ὑπέκυπτε τὴν ἡμέραν εἰς τὴν σιδηρᾶν θέλησιν τὴν κίεζουσαν ἅπαντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας· ἡ δυστυχῆς ἐσιώπα, εἰργάζετο, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ἐξηκολούθει νὰ ζῆ ὡς ἂν ἡ καρδία της δὲν ἦτο τεθλασμένη· ἀλλὰ

Φυλλ. 30.

τὴν νύκτα, ὅταν ἦτο μόη εἰς τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δωμάτιον εἰς τὸ ὅποιον ἡ μήτηρ της τοσάκις ἦλθε καὶ ἐκλαυτε μαζί της, ἐθρήνη καὶ ἐλευθέρως ἐξέφραζε τὰ αἰσθημάτα ὅσα ἐντὸς ἡμέρας ἀφωρήτου εἶχον πισθῆ ἐντὸς τῆς καρδίας της· ἐκάλει τὴν μητέρα της, τὴν ὠμίλει, τὴν ἔπειε τοὺς βραχίονας· ἐπεθύμει νὰ καταλίπη τὸν κόσμον τοῦτον ἵνα τὴν παρακαλουθήτη εἰς τοὺς οὐρανοὺς· τὴν ἔλεγεν·

— Ἔλα, μητέρα μου, νὰ μ' ἐπάγης, Μικρὸν σου, καὶ αὐτοῦ μακρὸν, ἡ ζωὴ δὲν μὲ χρησιμεύει εἰς τίποτε, οὐδὲ φοβοῦμαι τὸν θάνατον, ἀφοῦ εἶδα ἀποθανούσαν.

Διετέλει δὲ ὀλοκλήρους νύκτας κυττάζουσα τὸν οὐρανὸν· ἐζήτει τὴν Ἀνουγκιάταν ἐντὸς τῆς λάμπειας τῶν ἀστέρων, ἐντὸς τῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης· ἐνόμιζεν ὅτι ἡ μήτηρ της θέλει πάλιν ἐπιφανῆ εἰς αὐτήν, καὶ ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὴν εἶδε τελευταίαν φωνὴν· Ἐπρόσθεεν ὅτι βαθεῖα ἐπεκράτει σιωπὴ, ἐπὶ τῇ ἐλπιδὶ ὅτι θέλει ἀκούσει τὴν ἡδεῖαν καὶ τοσοῦτον ἀγαπητὴν τῆς Ἀνουγκιάτας φωνήν. Ἐὶν ὁ ἄεμος ἀνέσαιεν ὀλίγον τὰ φύλλα, ἡ καρδία της ἐπαλλεν εὐθὺς σφοδρά. «Ἴδού αὐτή!» ἔλεγεν· ἀλλ' ὄχι· ὁ οὐρανὸς ἐφύλαττεν τὴν ψυχὴν ἧτις ἀπέπητ πρός αὐτὸν τὸ ἀφανὲς αὐτοῦ στερίωμα ἐκλείσθη ὀπισθεν αὐτῆς, ἀλλ' εἰσελθούσης, οὐδεμίᾳ δὲ σκιᾷ κατέρχετο ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ φωνὴ οὐδεμίᾳ δὲν ἤρχετο, ὡς ἦχος οὐράνιος, νὰ διακοψῇ τὴν νυκτερινὴν σιγὴν.

Ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Ἀνουγκιάτας, ἡ Χριστίνα ἔμεναν ἐλευθέρη. Ἴσως ὁ Κ. Ἀμβέρτης ἐνόμισεν εὐλόγως ὅτι ἡ Χριστίνα δὲν θέλει ὠρεληθῆ ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν της κατὰ τὰς πρώτας ταύτας τοῦ πένθους της ἡμέρας· καὶ ἴσως, ἐνῶ χλιερὰ ἦτον εἰσέτι ἡ σποδὸς τῆς γυναικὸς του, ἐδίτταξε νὰ ἐπανκλάθῃ τὴν πρῶτον δι' ἣν τοσαῦτα ἐκείνη ἔχυτε δάκρυα. Ὅπως δὲ ποτε, ἡ Χριστίνα ἦτον ἐλευθέρη, κατὰ τὸ φαινόμενον τοῦλάχιστον. Αἱ τρεῖς ἀδελφαί, πενθηραρήτασκι, δὲν διεβαινον τὴν φλιάν τῆς κατοικίας των· ἀλλ' εἰργάζοντο δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, πῆτιον τοῦ παραθύρου τῆς αἰθούρας, ἐδείπνουσαν μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν πατρῶων, ἔπειτα δὲ ἀνέβαινον εἰς τὰ δωμάτια των. Εἰς τὰς μακρὰς ὁμοῦ ἐκείνας ὥρας καθ' ἃς ἡ Χριστίνα εἰργάζετο ἐν σιωπῇ, ἡ νέα ἐπιλλογίζετο τὸν φίλον της, ἂν καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ δοκιμάσῃ πάλιν νὰ τὸν ἴδῃ, διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἡ φωνὴ τῆς μητρὸς της ἠθελε ψυθυρίσει εἰς τὸ οὐδὲν της. «Κόρη μου, δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμη εὐτυχίας! κλαῦτε ἀκόμη ὀλίγον μόνη καὶ ἀπαρμύθητος.» Ἐπέθετεν ὅτι ὁ Ἐρβετος ἐγίνωσκε τὴν δυστυχίαν της, καὶ ὅτι ὁ Ἐρβετος ἔπρεπε νὰ ἐνοήτῃ ὅτι ὑπάρχουσι θλίψεις τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ φυλάττῃ ἀκεραία, καὶ περὶ ἃς πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τοῦ βίου μέριμναί πρέπει νὰ σιγήτωσιν. Ἡ Χριστίνα λοιπὸν ὑπετάσσετο καθ' ὀλοκλήριαν εἰς τὴν θέλησιν τὴν κανονίζουσαν τὴν χρῆσιν πάσης ὥρας τῆς ἡμέρας, της καὶ διετέλει, καθὼς ἡ Γουλιελμίνα καὶ ἡ Μαρία, ἀδιαλείπτως ἐνησχολημένη εἰς τὴν ἐργασίαν της. Ὅτις ἠθελεν ἰδεῖ τὰς τρεῖς αὐτὰς κόρας ἐργαζομένας ἐν σιωπῇ καὶ μὲ ἀκούραστον ἐπιμονήν, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποπτεύσῃ ἧτις αἱ καρδίαι των ἐπαλλον τοσοῦτον δια-

φόρω, ὅτι μυρία ἐννοίαι ἐκρύπτοντο εἰς ἐν τῶν νέων αὐτῶν μετώπων, ὅτι μία τῶν ψυχῶν τούτων ἐπνίγατο ὡς αἰχμαλώτος ἐντὸς τῆς σιωπῆς, καὶ ψυχρᾶς, καὶ μονοτόνου ταύτης ἀτμοσφαιρας.

Μίαν πρωτὴν, ἡ Χριστίνα ἦτις εἶχε περάσει τὴν νύκτα ὅλην κλαίουσα, ἀπεκοιμήθη ἀπὸ τὸν κόπον. Ὁρουβώδη ὄβριρα ἐτάραττον τὴν κεφαλὴν της· ἀτὲ μὲν ἡ μήτηρ της τὴν ἐλαμβινεν εἰς τοὺς βραχίονας της, τὴν ἐδαυκάλιζε, καθὼς βρυκαλίζονται οἱ ὑπνώτοντες παῖδες, καὶ ἀρίπτατο μετ' αὐτῆς ἀνά μέσον τῶν συννέρων, λέγουσα. — Δὲν θέλω νὰ ζήσης! ἡ ζωὴ φέρει ὀδύνας. Παρκαλέετε τὸ θεὸν διὰ νὰ ἀποθάνῃς νέη, διὰ νὰ μὴ κλαύτης ὅσον ἐκλαυσα ἐγώ! — Μετ' ὀλίγον Ἰβλεπεν ἑαυτὴν λευκῶς ἱματισμένην, ἐστεμμένην δι' ἀνθέων καὶ παρισταμένην πλησίον τοῦ Ἐρβετου, ὅστις τὴν ἔλεγε — Ἔλα μνηστὴ μου! καλὸν πρᾶγμα εἶναι ἡ ζωὴ, ἡ ἀγάπη μου θέλει σὲ προφυλάττει ἀπὸ τὰ δάκρυα· ἔλα, νὰ εὐτυχῆσωμεν μαζί!

— Ἡ Χριστίνα ἐξύπνητεν αἴρνης. Ὁρουβὸς ὑπόκωφος εἶχε προσβάλει τὴν ἀκοή της· ἐκύτταξε τριγύρω της· τὸ παράθυρό της ἦτον ἀνοιχτόν, κατὰ γῆς δὲ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου της, ἔκειτο ἐπιστολὴ προσηρτημένη εἰς λιθάριον, τοῦ ὁποίου ὁ ἐπὶ τοῦ ἰδάρου κρότος εἶχε τερᾶξει τὸν ἐλαρρὸν τῆς νέας κόρης ὑπνον. Ἡ Χριστίνα ὠρμητεν ἀμέσως εἰς τὸ παράθυρον, ἀλλὰ δὲν εἶδε κανένα· μία τῶν πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ποταμοῦ βίτων ἐταράσσετο ἴσως, ἀλλὰ τὰ βλέμματα τῆς κόρης δὲν εἰμπόρεταν τίποτε νὰ διακρίνωσιν. Ἐλαβε τότε τὴν ἐπιστολήν, διότι ἐνόητεν ὅτι ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Ἐρβετου. Ὁ ἀγαπῶν νομίζει ὅτι ποτὲ δὲν βλέπει κατὰ πρῶτον τὸν χαρακτήρα τῆς γραφῆς τοῦ ἀγαπωμένου· ἡ καρδία του τὴν ἀναγνωρίζει ὡς ἂν εἶχεν ἰδεῖ αὐτὴν πολλάκις. Ἡ Χριστίνα ἐκλαυτεν ἀπὸ τὴν χαρὰν της. — Ὁ μητέρα μου! — ἀνέκραξε· διότι αὐτὴν πρὸ πάντων ἐεθυμήθη εἰς τὴν πρώτην ταύτην τῆς εὐτυχίας στιγμῆν, τὴν ὁποίαν ἀπῆλκυσε μετὰ τὰς μακρὰς ἐκείνας ἡμέρας τοῦ πένθους καὶ τῆς στενοχωρίας.

Ἡ Χριστίνα ἠπατάτο. Ἐὰν ἡ ψυχὴ τῆς μητρὸς της εἰδύνατο νὰ κατέλθῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, ἠθελεν ἐπεκτείνει τὰς πτέρυγας αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν ἐκράτει, διὰ νὰ μὴν εἰμπορέσῃ νὰ τὴν ἀναγνώσῃ· ἀλλ' ἡ Χριστίνα ἦτο μόνη, μία τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου ἀκτίς ἐρώτιζε τὴν κορυφὴν τῶν ἰτεῶν, ἀγάπης ἐνθυμήματα ἐξύπνηταν εἰς τὴν καρδίαν τῆς νέας κόρης, καὶ ἀνέγνωσε τὰ ἑξῆς·

« Χριστίνα, δὲν εἰμπορῶ νὰ γράψω εἰμὴ ὀλίγους στίχους, ἐπιστολὴ μακρὰ καὶ δυσκόλος νὰ κρυβῆ δὲν ἠθελε φθάσει μέχρι σοῦ. Ἡ ψυχὴ σου ἂς ἀκούσῃ τὴν ψυχὴν μου, ἂς μνητεύσῃ ὅτι δὲν δύναμαι νὰ εἶπω! Φίλη μου, ἠξεύρεις ὅτι ἡ οἰκογένειά μου μὲ ἀνέθεσεν εἰς τὸν πατέρα σου καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πᾶσαν ἐπ' ἐμὲ ἐξουσίαν. Ὅθεν δύναται νὰ μὲ μεταχειρισθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεών του. Χριστίνα, διετάχθη νὰ ἐπιβιβασθῶ εἰς ἐν τῶν πλοίων του, τὸ ὅποιον ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Νέαν Ὀλλανδίαν. » Κραυγὴ ἐξῆλθεν ἀπὸ τῶν χειλέων τῆς Χριστίνας, καὶ τὸ βλέμμα της, ὑπὸ δακρύων ἐξατράπτον, διέτρεξε τοῦ ἀκολουθοῦστος στίχους.

«Ὁ πατήρ σου μᾶς χωρίζει διὰ παντός, παρεβάλλων μεταξύ ἡμῶν τὸ ἀχανές πέλαγος. Πρόκειται νὰ μὴ ἰδωθῶμεν πλέον! Χριστίνα, νὰ μὴ ἰδωθῶμεν! εἶναι δυνατόν; Ἡ καρδία σου ἄρᾳ γε κατώρρωσε νὰ ἐννοήσῃ τὰς λέξεις τούτας, ἐντὸς τῶν ὀλίγων αὐτῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἐπαυσα νὰ εἶμαι πλησίον σου; Ὁχι, Χριστίνα μου! ὄχι, μηρητή μου! ἀνάγκη νὰ ζήσωμεν καὶ ν' ἀποθάνωμεν μαζί! Ἡ μήτηρ σου δὲν ὑπάρχει· ἡ παρουσία σου δὲν εἶναι ἀναγκαία πρὸς εὐτυχίαν οὐδενός· διότι πάντες οἱ λοιποὶ εἶναι ἀνελεήμονες καὶ ἀστοργοὶ πρὸς σέ. Τὸ μέλλον σοὶ εἶναι φρικτόν. Ἀλλ' ἰδοὺ ἐγὼ, μεστὸς ἀγάπης καὶ ὀφροσιώσεως· σέ παρακαλῶ, ἔλα νὰ φύγωμεν μαζί. Εἰς τὸν πλησιέστερον ἐνταῦθα λιμένα, ὑπάρχουσι πλοῖα πολλὰ, δυνάμενα νὰ φέρωσιν ἀμφοτέρους ἡμᾶς, μακρὰν τῶν τόπων τούτων, ὅπου τοσοῦτον ὑπεφέραμεν. Τὰ πάντα προεῖδον, τὰ πάντα παρεσκεύασα· ἔλα μόνον, σέ περιμένω. Χριστίνα, ἀπὸ τῆν λέξιν τὴν ὁποίαν θέλει χαραίξει ἡ χεὶρ σου, ἔαρτάται ἡ ζωὴ μου, διότι τί τὴν θέλω ἄνευ σοῦ! Ἐὰν πρόκηται νὰ χωρισθῶμεν διὰ παντός! . . . εἰάν ὑπογράψῃς τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν, δὲν θέλω συμπληρώσει τὴν πικρὴν ὑπαρξίν, τὴν ὁποίαν μ' ἐνεῖμεν ὁ Θεός. Ἀλλὰ θέλω εἶπει· Δυστυχῆς ἡ ἡμέρα καθ' ἣν εἶδα τὸ πρῶτον τὴν ἀγαπητὴν μου! τὴν ἡμέραν ταύτην μόνον ἔζησα. Ἀμὴ ἐσὺ, ἐσὺ, Χριστίνα, μακρὰν ἐμοῦ, θέλεις ἄρᾳ γε ἀρχίσει πάλιν ν' ἀγαπᾷς; ν' ἀγαπᾷς ἄλλον παρ' ἐμέ! . . . ἡ θέλεις ζῆσαι ἄνευ ἀγάπης; . . . ὦ! ἔλα, τόσα ὑπέφερα χάριν σοῦ! Θέλωμεν ὑπάγει εἰς τὴν Ἰσπανίαν, εἰς τὴν Σικυλλίαν, εἰς τὴν πατρίδα τῆς μητρός σου, εἰς τὴν χώραν ὅπου ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ὑπαρξεώς του, ὅπου παύει τοῦ νὰ ζῆ, ὅταν παύῃ τοῦ νὰ ἀγαπᾷ! Σέ προσκαλῶ, σέ περιμένω, Χριστίνα! σὺ ζωγέ μου! Ἀπόψε, περὶ μέσας νύκτας, ἔλα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· ἐεὶ θέλω εὐρεθῆ καὶ μέλλον εὐτυχῆς θέλει ἀρχίσει δι' ἡμᾶς. Ἐλα Χριστίνα, ἔλα!»

Ἐνῶ δὲ ἀνεγίνωσκεν ἡ Χριστίνα, χεῖμαρρος δακρύων ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῆς κατεπότισε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἑρβέρτου. Ἐδοκίμασε δὲ μίαν στιγμὴν ταραχῆς φοβερᾶς. Ἡγάπα μὲν περιπαθῶς, ἀλλ' ἦτο νέα, καὶ ἡ ἀγάπη δὲν εἶχεν ἐτι δώσει εἰς τὴν καθαρὰν αὐτὴν ψυχὴν τὴν τὰ πάντα ἀψφροῦσαν πόλμην Ἡοθάνετο εὐρίκην τινὰ ἐν ἑαυτῇ. Ὅλοι οἱ ἀγαθοὶ λόγοι τοῦ ὁποίου ἤκουσεν ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ, ὅλοι αἱ εὐσεβεῖς παραινήσεις τοῦ θεοῦ τῆς Γουλιέλμου, ὅλοι αἱ ἱεραὶ προσευχαὶ τὰς ὁποίας ἐκ παίδων ἐδιδάχθη, ἐβόμβησαν εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς· ἐνόμιζεν ὅτι ἡ εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ τὴν κυττάζει· τὰ πατερνὰ τῆς ἦσαν ζεστὰ ἀκόμη ἀπὸ τὴν θλίψιν τῶν δακτύλων τῆς.

— ὦ! τ' ὄνειρόν μου, τ' ὄνειρόν μου! εἶπεν ὁ Ἑρβέρτος ὁ παρακαλῶν τὴν μηρητήν του! ἡ μήτηρ μου ἡ προσκαλοῦσα τὴν κόρην τῆς! Αὐτὸς ἐπαγγελόμενος ζωὴν καὶ ἔρωτα! αὐτῇ, προτείνουσα τὸν θάνατον καὶ τὸν οὐρανόν! . . . ὦ θεέ μου! θεέ μου! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα ὀλολύγουσα.

Μίαν στιγμὴν, ἐδοκίμασε νὰ ἀποβλέψῃ πρὸς τὸ μέλλον, λέγουσα, ὅτι δὲν θέει φύγει, ὅτι θέλει μείνει εἰς τὴν θλιβεράν αὐτὴν οἰκίαν, ὅτι θέλει ζῆσαι με-

μονωμένη, θρηνοῦσα τὸν Ἑρβέρτον, γηράσκουσα μακρὰν αὐτοῦ, ἄνευ ἀγάπης, ἐντὸς τῶν σκυθρωπῶν ἐκείνων τείχων, ὅπου λέξις οὐδεμία ἀπὸ καρδίας ἐξερχομένη δὲν ἐμελλε πλέον πατὲ νὰ ἀκουσθῆ. Ἀλλὰ ἀπέτρεκε τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ φρίκη, αἰσθανομένη, ὅτι τὸ μέλλον ἐκεῖνο ἦτο ἀδύνατον. Ἐκλαυσε πικρῶς ἡσπάσθη τὰ πατερνὰ τῆς, τὸ προσευχητᾶσιόν τῆς, ὡς ἂν ἤθελε νὰ ἀποχαιρετίσῃ πάντα ἕσα εἶδον τὴν ἀγνότητα τῶν πρώτων αὐτῆς χρόνων· ἔπειτα ἡ καρδία τῆς ἐκτύπησε σφοδρά. Τὸ πῦρ τοῦ βλέμματός τῆς ἐξήρανε τὰ δάκρυα αὐτῆς. Ἐκύτταξε τὸν ποταμὸν, τὸν λευκὸν ἱστὸν, ὅστις ἐφαίνετο ἀνακαλῶν εἰς αὐτὴν μακρόθεν τοὺς ὄρκους τῆς ἀγάπης τῆς καὶ ἄφησε λυγμὸν μέγαν, ὡς ἂν ἤθελε νὰ θρούσῃ διὰ παντὶς τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἐνοῦντος τὸ παρελθὸν αὐτῆς καὶ τὸ μέλλον. Ἡ μήτηρ δὲν ἦτο πλέον πλησίον τῆς . . . Μετ' αὐτῆς ἄπαται αἱ ἱερὰ ἰδέαι, αἱ φρουροὶ τῆς ἀθωότητος, ἀπῆλθον εἰς τὸν οὐρανόν. Ἡ Χριστίνα, ἐγκαταλειφθεῖσα εἰς ἑαυτὴν, παρεδόθη εἰς τὴν φορὰν τῆς ὀρμητικῆς αὐτῆς φύσεως· ἐκλαυσε, ἐφρίξεν, ἐδίστατεν, ἔπειτα δὲ ἀνέκραξεν — Ἀπόψε, περὶ μέσας νύκτας, θέλω ὑπάγει εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ! — Ἡ Χριστίνα ἐπτόγγισε τὰ δάκρυά τῆς καὶ ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀκίνητος διὰ νὰ κατευνάσῃ τὴν φοβερὰν ταραχὴν ἣτις ἐκυρίευσεν τὴν ψυχὴν τῆς. Μέλλον ἀχανές ἀπεκαλύπτετο ἐνώπιόν τῆς, προέκειτο νὰ λάβῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς, νὰ ἴσῃ νέον κόσμον, ν' ἀρχίσῃ ζωὴν νέαν.

Ἐδίδεξε δὲ νὰ περάσῃ ἡ Χριστίνα τὴν ἡμέραν ὅλην ἐν σιωπῇ ἐργαζομένη μετὰ τῶν ἀδελφῶν τὰ δάκτυλά τῆς ἔθραυταν πολλάκις τὸ νῆμα· ἡ χεὶρ τῆς ἐλησμάνατο νὰ σύρῃ τὴν βελόνην· οἱ σκεπτικοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐθεώρουν τὸν ὀρίζοντα καὶ δὲν ἐκύτταζον εἰμῆδιὰ παραπετάσματος δακρύων· ἐνόμιζεν ὅτι ὁ χρόνος στέκεται· οὐραὶ εἰνοῖαι συγκεχυμέναι συνωθοῦντο ἐν τῇ κεφαλῇ τῆς· ὁ Ἑρβέρτος, τὸ μέλλον, ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς . . .

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ, ἡ Γουλιελμίνα ἡμίπνος, ἐτραγωδοῦσε βραδέως καὶ μετὰ σιγαλὴν φωνὴν στρέφουσα τὸν μάγγανον. Ἡ δὲ Χριστίνα, ἀκουσα σχεδόν, καί περ τοσοῦτον τεταραγμένη τὴν ψυχὴν, ἀκουσε τὰς παραδόξους τοῦ ἄσματος λέξεις. Ἐπροφέροντο δὲ ἀνεπαίσθητως σχεδόν καὶ ἐνόμιζε, ὅτι ἡ Γουλιελμίνα ἐδάνειζε τὴν φωνὴν τῆς εἰς ἀόρατόν τι ἄν, τὸ ὁποῖον ἐλάλει διὰ τοῦ στόματός τῆς, τοσοῦτον ἐφαίνετο ἀδιάφορος πρὸς τοὺς λόγους τῆς. Ἡ Γουλιελμίνα ἐτραγωδοῦσε τὸ ἕξῃς ἄσμα.

Στενάξω, λύπη γλογορὰ τὰ χεῖλη μου μαράντει,
Ποθῶ γ' ἀναχωρήσω,
Εἰς ἄλλην γῆν θὰ μεταβῶ, νὰ ζῶ μεμονωμένη
Τὸν τόπον μου θ' ἀφήσω.

Ὁ κόσμος πλὴν ἀπέραντος κ' ἐγὼ μικρὰ καὶ νέα,
Τίς νύκτωρ πῶς ἀφίνω;
Ἀνιμοζᾷ εἰς τὰ βουνὰ μυχάται φρικαλίᾳ,
Καλλίτερον νὰ μείνω.

Ὡς χελιδὼν τὴν ἀνοιξιν ἐπιθυμῶ τὰ ξένα,
Ποθῶ γ' ἀναχωρήσω,

Νὰ δρέψω τ' ἀνθη τοῦ βουτοῦ τ' ἀφθόνως ἐσπαρ-
Τὸν τόπον μου θ' ἀφήσω. [μένα·

Πλανώμεθα διώκοντες φωτὸς ἀκτίνα μίαν·

! Τὸν οἶκον πῶς ἀφίνω ;

! Δὲν ἐγεννήθην ἀρὰ γε εἰς ταύτην τὴν γωνίαν ;
Καλήτερον γὰ μείνω.

Παρομοιάζω τὸ φυτὸν ποῦ ἀνεμοὶ ζαλλίζουν,

Ποθῶ γ' ἀναχωρήσω,

Καὶ κάτω κλίνουν τὸ φυτὸν καὶ τ' ἀνθη του σκορ-
Τὸν τόπον μου θ' ἀφήσω. [πίζουν·

Πλὴν τ' ἀνθη θέλουν προσοχὴν, ἐν γῆ μικρᾷ τη-

! Τὸν οἶκον πῶς ἀφίνω ; [ροῦνται,

Οἱ φεύγοντες εἰς ξένην γῆν εὐκόλως λησμοροῦνται,
Καλήτερον γὰ μείνω.

Ἄκται τῆς φαντασίας μου, ὦ μὴ με τυραννῆτε,

Τὸν οἶκον δὲ ἀφίνω.

Ἐγὼ τὸν πόδα προχωρῶ καὶ σεῖς παλινδρομεῖτε·
Καλήτερον γὰ μείνω ;

Ὅσο βαδίζεις, τὸ καλὸν μακρύτερον βαδίζει,

! Τὸν οἶκον πῶς ἀφίνω ;

Ὅστις διώκει τὸ καλὸν εἰς τὸν ἀέρα κίττει,
Καλήτερον γὰ μείνω.

Ὁ φεύγων τὴν πατρίδα του πικρὰ θ' ἀναστενάξῃ,

! Τὸν οἶκον πῶς ἀφίνω ;

Ὅπου γεννᾶται ἡ ψυχὴ ἐκείθεν ἄς πετάξῃ !
Καλήτερον γὰ μείνω.

Καλήτερον τοῦ κήπου μου τὰ ῥόδα γὰ μυρίζουν,

Τὸν κηλὸν μου προκρίνω.

Ἡ λάμπ' ἡμέρα φωτεινὴ, ἡ χέγη τὴν μαυρίζουν,
Καλήτερον γὰ μείνω !

Ἡ φωνὴ αὐτὴ ἡ ἀποτρέπουσα τὴν ἀναχώρησιν, εἰσέ-
δυσε θλιβερώς ἕως εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῆς Χρι-
στίνας. Ὀλίγα τινὰ δάκρυα καταπεσόντα ἐβριξαν τὸ
ράψιμόν της. Ἐκύτταξε τὰς ἀδελφάς της. Ἡ μὲν
Γουλιελμίνα ἀπεκοιμήθη ὄλωσ διόλου, ὡς βαυκαλι-
ζομένη ὑπὸ τῆς ἰδίας φωνῆς· ἡ δὲ Μαρία ἠγωνίζετο
νὰ διαλύσῃ εἷς κόμβον σχηματισθέντα εἰς τὸ νῆμά
της, καὶ ἦτο ἐντελῶς προσηλωμένη εἰς τὴν ἐνσχο-
λησιν ταύτην, ἧτις παρετεινέτο χωρὶς νὰ τὴν προξε-
νήσῃ οὔτε στενοχωρίαν, οὔτε ἀνυπομονησίαν. Ὀμί-
χλη ἐσκέπαζε τὸ λιβάδιον καὶ ἐσχημάτιζε πλησίον
τοῦ παραθύρου κάλυμμα, τὸ ὁποῖον οἱ ὀφθαλμοὶ δὲν
ἠδύναντο νὰ διαπεράσωσι. Ζωῆς σημεῖα δὲν ἔδιδον
οὔτε ὄντα, οὔτε πράγματα· ἡ Χριστίνα ἐπέθηκε τὴν
χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της, ἧτις ἐπαλλε σφοδρῶς καὶ
ἐπανέλαβε μίαν τῶν στροφῶν τοῦ ἄτματος.

Ὡς χελιδὼν τὴν ἀνοιξίαν ἐπιθυμῶ τὰ ξίνα,
Ποθῶ γ' ἀναχωρήσω,

Νὰ δρέψω τ' ἀνθη τοῦ βουτοῦ τ' ἀφθόνως ἐσπαρ-
Τὸν τόπον μου θ' ἀφήσω. [μένα·

— Ἐὰν ὁ ἥλιος, ἡ ἀνάπαυσις, ἡ εὐτυχία, δὲν ὑ-
πάρχωσιν εἰμὴ εἰς μόνον τὸν οὐρανὸν, ἐπιθύρουν ἡ
νέα κόρη, καλὸν! ἀποῦ ζητήσω ὅλα ταῦτα εἰς τὴν
γῆν, ἀποθνήσκω καὶ ὑπάγω νὰ εὔρω τὴν μητέρα μου.

Ἡ Χριστίνα ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν της· καὶ ἤρ-
χιτε πάλιν ν' ἀριθμῆ πᾶσαν στιγμὴν ἀποχωρίζουσαν
αὐτὴν ἀπὸ τῆς ὥρας τῆς ἀναχωρήσεως.

Τελευταῖον ἦλθεν ἡ ἑσπέρα. Φανὸς ἀνεπλήρωσε τὰ
τελευταῖα τῆς ἡμέρας· φῶτα. Πάντες περιεστοίχισαν
τὴν τράπεζαν, ἀντὶ νὰ κάθηνται πλησίον τοῦ παραθύ-
ρου. Εἰςῆλθον δὲ καὶ ὁ Γουλιέλμος, καὶ ὁ Κάρολος
Ἀμβέργης. Ὁ μὲν, λαβὼν βιβλίον, ἤρχισε νὰ ἀναγινώ-
σκῃ καθ' ἑαυτὸν, ὁ δὲ ἤνοιξε μεγάλα κατάστιχα πε-
ριέχοντα τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρή-
σιων του. Βεχθυάτη σιωπὴ ἐπεκράτησεν εἰς τὴν αἴ-
θουσαν. Ὁ φανὸς οὐδένα ἀποχωρώντως ἐφώτιζεν. Οἱ
ὀρθαλμοὶ ἦσαν σκυθρωποὶ, ὡς αἱ καρδίαι. Ἡ νεότης,
τὸ γῆρας, ἡ ἀδιαφορία, ἡ ταραχὴ, ἡ θλίψις, τὰ πάντα
ἐσκεπάζοντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καλύμματος· ἡ σιωπὴ
τὰ πάντα ἐκρυπτε. Τὸ ὠρολόγιον ἐσήμαινε βραδέως
τὰς ἀλεπαλλήλους ὥρας. Ὅταν τὸ πληκτρον αὐτοῦ
ἐκτύπητε δεκάκις, ταραχῆτις ἐγένετο περὶ τὴν τρά-
πεζαν· τὰ βιβλία ἐκλείσθησαν, αἱ ἐργασίαι ἐμαζώχθη-
σαν. Ὁ Κάρολος Ἀμβέργης ἐτηκώθη· αἱ δύο μεγα-
λῆτεροι θυγατέρες του ἐπλησίασαν πρὸς αὐτὸν, ὅστις
ἠπείσθη τὸ μέτωπόν των, χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν. Ἡ
δὲ Χριστίνα, ἧτις, καί τοι ἐλευθέρα, ἠθθάνετο ἑαυτὴν
ἐν δυσμενεῖα διατελούσαν, ἐπροσκύνησε μόνον τὸν
πατέρα της. Ὁ θεὸς Γουλιέλμος, ἡμίσητος ἀπὸ τῆς
ἀναγνώσεως αὐτοῦ, ἔβαλε βραδέως τὰ ὀφθαλμοὺς
του εἰς τὸν κόλπον, ὑποψηθίσας κατὰ τι, τὸ ὁποῖον
ἦτο ἴσως ἀκαλῆν νύκταν· ἀλλὰ αἱ λέξεις αὐταὶ ἐστά-
θησαν εἰς τὰ χεῖλη του καὶ δὲν ἐρθασαν εἰς τὰς ἀκοὰς
τῶν ἄλλων. Πάντες ἐξῆλθον τῆς αἰθούρας βραδέως
καὶ σιωπηλοί. Αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ ἀνέβησαν τὴν ξυλίνην
κλίμακα. Ἡ δὲ Χριστίνα, μέλλουσα ἤδη νὰ εἰσελθῇ
εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἠθθάνθη τὴν καρδίαν αὐτῆς θο-
ρυβουμένην· καὶ στραφεῖσα, ἐκύτταξε μακρόθεν τὰς
ἀδελφάς. Ἡ φέρουσα εἰς τὰ δωμάτια ἐκεῖνα στενὴ
πύλοδος ἦτο σκοτεινὴ· δεῖτι καὶ ἐν καθρᾷ μεσημ-
βρία, τὸ ἐν καὶ μόνον μικρὸν αὐτῆς παράθυρον ὀλίγον
διέχεεν ἐν αὐτῇ φῶς· τὸ κηρίον τὸ ὁποῖον ἐκάστη
τῶν κορῶν ἐκείνων ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά της, δὲν
ἐφώτιζεν εἰμὴ αὐτὴν καὶ μόνην, ὥστε ὠμοιάζον μάλ-
λον φαντάσματα λευκὰ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους τῆς
νυκτὸς διερχόμενα.

— Καλὴν νύκτα, Γουλιελμίνα! καλὴν νύκτα Μα-
ρία! ἐπιθύρουν ἡ Χριστίνα. Αἱ δύο ἀδελφαὶ ἐστρά-
φησαν, ἡ Χριστίνα εἶδε τὰ γλυκὰ αὐτῶν πρόσωπα
μειδιάσαντα καὶ τὰς χεῖρας των προσελθούσας εἰς τὰ
χεῖλη διὰ νὰ ἐκπέμψωσι πρὸς αὐτὴν ἐν φίλημα· ἐπει-
τα ἐμακρύνθησαν χωρὶς νὰ εἴπωσι λέξιν.

Ἡ Χριστίνα εἰςῆλθε μόνη εἰς τὸ δωμάτιόν της·
ἤνοιξε τὸ παράθυρόν της· ἡ νύξ ἦτον ἤρεμος, νέφη
διήρχοντο συχνάκις ἐπὶ τῆς σελήνης καὶ ἐκάλυπτον ἐκ

φλεγαιμάτων τὸ ρῶς τῶν ἀκτίνων της. Ἀστέραις τινὲς ἐλαμπόν ἐκ τῶν φλεγαιμάτων ἐν τῷ μεταξὺ τῶν νεφῶν. Ἡ Χριστίνα οὐδεμίαν ἔκαμε παρασκευὴν ἀναχωρήσεως· ἔλαβε μόνον τὰ πατερημά τὰ ὅποια τὴν εἶχε δώσει ἡ μήτηρ της καὶ τὴν κυκλῆν ταινίαν τὴν πρὸ τοσούτου χρόνου προσηρημένην εἰς τὴν κιθάραν· ἐφόρεσε τὸν μαῦρον ἐπενδύτην της καὶ ἐκάθητε πλησίον τοῦ παραθύρου· ἡ καρδία της ἐπαλλε προδρῶς, ἀλλ' οὐδεμίαν καθαρὰ ἰδέαν δὲν ἐτάραττε τὸ πνεῦμά της. Ὅλον της τὸ σῶμα ἐτρεμεν· ἀλλ' οὐδένα ἠθάνατο φόβον· οἱ ὀρθόκλιμοί της ἦσαν γεμάτοι δάκρυα, ἀλλ' οὐδένα ἐδοκίμαζε κόθον. Ἡ νύξ ἐλείνη ἦτο δὲ αὐτὴν ἐπίσημος· μᾶλλον ἢ θλιβιρὰ· ὁ καιρὸς της πάντης προήλθεν. Ἡ Χριστίνα ἦτο ἀμετακλήτως ἀπορατισμένη καὶ μόνον περιέμενε τὴν κρίσιμον στιγμήν.

Ὅπόσον ἡ αὐτὴ ὥρα διάφορον εἶμπορεῖ νὰ ἔχη βάρους εἰς τὴν τύχην μας! Διὰ τὰς δύο κοιμωμένας ἀδελφάς, τὴν Γουλιελμίναν καὶ τὴν Μαρίαν, ἡ ὥρα ἐκείνη δὲν ἐτήμαινε τίποτε. Διὰ τὸν θεῖον Γουλιέλμον, ὅστις ἴστατο μετέωρος μεταξὺ ἀγρυπνίας καὶ ὕπνου, ἡ ὥρα αὐτὴ εἶχε τὴν ἀληθῆ ἀξίαν της. Διὰ τὸν Κάρολον Ἀμβέργην, ὅστις εἰργάζετο, ἡ ὥρα ἦτο σύντομος· διὰ δὲ τὴν περιμένουσαν Χριστίαν, ἡ αὐτὴ ὥρα ἐφαίνετο ἀτελείωτος. Ἡ Χριστίνα ἐκύτταζε τὴν νύκτα καὶ ἐβυθίζετο εἰς τοὺς στοχασμούς της, ἡ δὲ ταραχὴ της ψυχῆς της δὲν τὴν ἐπέτρεπε νὰ ἐνοήτῃ τὴν ἀταραξίαν τῶν πραγμάτων. Ἐλεγε δὲ καθ' ἑαυτήν· — Καί λοιπὸν μὲ τὴν αὐτὴν ἀπάθειαν ἡ νύξ διέρχεται ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ἀπάτης! Οὐδὲν ταραττει τὸ ἀχανές αὐτῆς στερέωμα, εἴτε ἀπλοῦται ἐπὶ τοὺς εὐτυχεῖς τοῦ κόσμου τούτου, εἴτε ἐπὶ τοὺς ἀτυχεῖς τῶν ὀποίων σπαράσσεται ἡ καρδία! ἡ νύξ εἶναι ἡ αἰωνία σιωπὴ, καὶ ἡ ἀνάπαυσις ἡ αἰωνία! — Καὶ ἡ νέα κόρη ἀνήσυχος, περοδισμένη, προσέθηκε ταπεινῇ τῇ φωνῇ· — Θεέ μου, ὅπόσον τὰ πάντα εἶναι σκυθρωπά καὶ σιωπηλά περὶ ἐμέ! Ἐρθερτε, πόσον ἀνυπόμονος εἶμαι ν' ἀκούσω τὴν φωνὴν σου! — Ἐπειτα ἡ Χριστίνα ἐκλαυτεν ὡς ἤθελε κλαῦσαι καὶς.

Τελευταῖον ἔρθασεν ἡ στιγμή καθ' ἣν τὸ ὡρολόγιον τῆς ἐρυθροπλίνθου οἰκίας ἐσήμαινε μετάνοκτα, ἕκαστος αὐτοῦ κτύπος ἀντήχησεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς Χριστίνας· ἐγερθεῖσα δὲ ἐστάθη μίαν στιγμήν ἀκίνητος· ἤνωσε τὰς δυνάμεις της, τὴν γενικαιότητα της, τὴν θέλησίν της· ἔπειτα στραφεῖσα πρὸς τὰ ἐνδότερα τοῦ δωματίου της· — Σ' ἀρίνω, μητέρ μου! — ἐψιθύρισε. Τοσοῦτοι ζῶντες ἀνεπαύοντο ὑπὸ τὴν στέγην ταύτην, ἡ δὲ Χριστίνα ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ἀρίνει εἰμὴ ἐκείνην ἥτις δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐν αὐτῇ. — Σ' ἀρίνω, μητέρ μου! — ἐπανελάβεν. Τότε, κατὰ τὸ σχέδιον τὸ ὅποιον εἶχε προμελετήσῃ, ἐκπλαίσασεν εἰς τὸ παράθυρον· δοκοὶ περὶ αὐτὴν ἐτυλίσσοντο φυτὰ ἀνέρποντα ἦσαν ἐστηριγμένα εἰς τὸν τοῖχον, ὅστις δὲν ἦτο ὑψηλός. Ἡ Χριστίνα ἐπάτησε στερεὰ εἰς τὰς δοκοὺς αὐτάς, καὶ κατήλθε βραδέως, διακόπτουσα τὴν κατάβασιν, ὅσας ξηρόν τι ξύλον ἢ φύλλωμα, τὸ ὅποιον ἤγγιζεν ὁ ποὺς ἢ ἡ χεὶρ της, ἕκαμναν κανένα κρότον. Τοσαύτη ἦτο ἡ κοινὴ σιγή, ὥστε ὁ ἐλάχιστος ἦχος ἐφαίνετο ἰκανός νὰ ταραξῇ τὴν γενικὴν ἡρεμίαν

ἡ καρδίαν τῆς Χριστίνας ἐπαλλε μὲ βίαν φρικτὴν. Τελευταῖον ἐπάτησε κατὰ γῆς· φθασασα δὲ ἐκεῖ, δὲν ἐτόλμησε νὰ κινηθῇ· ἐνόμιζεν ὅτι τὴν βλέπουν, ὅτι τὴν ἀκούουν. Ἀλλὰ καθὼς ἐπαύσαν τὰ κινήματά της, ἐπαύσε καὶ ὁ κρότος, σιωπὴ δὲ, παρήγορος ἄμα καὶ φοβερά, ἐπεκράτησε πάλιν ἀνανταχοῦ.

Ἡ Χριστίνα ἔκαμε βήματά τινα, ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκύτταζε τὴν οἰκίαν· τὸ παράθυρον τοῦ πατρὸς της ἐφεγγεν ἀκόμη ἡ κόρη ἐφριξεν· ἀλλ' ἔπειτα, λαθοῦσα, ἐπὶ μίαν στιγμήν τόλμησε, θαρρῶς πλειότερον παρ' ὅτι εἶχεν ἐκὶ ἡμίσειαν ὡσαν καθ' ἣν μετὰ προφυλαξέως ἐβαίνειν, ἤγχιτε νὰ τρέχῃ ἀνά μέσον τοῦ λιδοκίτου καὶ ἔρθαι ἀσθμαίνουσα εἰς τὸν φραγμὸν τῶν ἰτεῶν· ἐρχοτάζετο ὅτι ὀπισθὲν της τὸ χόρτον ἐτριζεν ὑπὸ πόδα ἄλλον ἢ τὸν εἰκόν της. Ὁ φόβος τὴν ἐτύφλωνε καὶ ἐτάραττε τὸ λογικόν της. Πρὶν ἢ εἰσελθῆ εἰς τὸν ἰτεῶνα, ἐστρόφη διὰ τελευταίαν φοράν. Βαθυτάτη ἐπεκράτει ἡρεμία! Ὅθεν ἀνέπνευσε μὲ περισσοτέραν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεσῆκωσε τοὺς κλάδους τῶν ἰτεῶν διὰ νὰ περάτῃ. Ἐγνώρισε δ' εὐχερῶς τὸ ἰγαπητὸν ἐκεῖνο δένδρον, τὸ ὅποιον ὑπῆρχεν ὁ μόνος μάρτυς τῶν ἀρχαίων συνεντεύξεων της, καὶ κύψασα πάλιν ἐπ' αὐτοῦ, ἐψιθύρισε μὲ φωνὴν τοσοῦτον ταπεινῇ ὥστε καρδίαν μόνη ἠδύνατο νὰ τὴν ἀκούσῃ· — Ἐρθερτε, ἐδῶ εἶσαι;

Μία κόπη ἐθίξε τὸ ὕδωρ.

— Ἐδῶ Χριστίνα! ἀπήντησεν ὁ Ἐρθερτος.

Τὸ ἀκάτιον ἐπλησίασε πρὸς τὴν ἰτέαν· ὁ νέος σπουδαστής, ἐγερθεῖς, ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὴν Χριστίαν, ἐλαφρῶς πηδῆτασαν εἰς τὸ πλαιῖον. Συγκίνησις βαθεῖα ἐτάραττεν ἀμοιρέτως τὰς καρδίας των· ἀλλὰ δὲν ἐπρόφεραν λέξιν. Ὁ Ἐρθερτος ἔλαβεν ἀμέσως τὰς κόπας καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ μικροῦ καὶ ὑποσχίσιου λιμενίσκου, θραύων τοὺς κλάδους τοὺς διακωλύοντας τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἀκατίου του. Φθάσας δὲ εἰς τὰ μέσα τοῦ ποταμοῦ, ἠπλώσεν ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς τὸν λευκὸν ἴστων, τὸ σύνθημα ἐκεῖνο των ἐρώτων των· ἐλαφρῶς τὸν ἐφύσησεν ἄνεμος· τὸ ἀκάτιον ὠλίσθησεν ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ ὁ Ἐρθερτος, μόλις πιστεύων εἰς τὴν εὐτυχίαν του, ἦλθε καὶ ἐκάθησεν πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Χριστίνας. Ἡ χεὶρ του ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς νέας κόρης· ἤκουσεν αὐτὴν κλαῖουσαν καὶ ἐκλαυτεν ὡς ἐκείνη. Διέμειναν δὲ ἀμφοτέροι σιωπηλοὶ, συγκινημένοι, ἀνήσυχοι, εὐτυχεῖς. Ἀλλὰ καλὴ ἦτο ἡ νύξ, ἡ σελήνη ἐπέχεε τὸ γλυκύτερόν της φῶς· τὸ ὕδωρ ἐψιθύριζεν ἁρμονικώτερον ἢ τὴν ἡμέραν· ἡ αὔρα ἐγάρδεε τὰ μέτωπα των διὰ πνοῆς ὑγρᾶς, ὁ ἴστος κατεκλίνετο ἐπ' αὐτοῦς ὡς πτέρυξ ἀοράτου ὄντος· ἦσαν νέοι, ἠγαπῶντο· ἡ χαρὰ ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴν ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν των.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, Χριστίνα! ἐψιθύρισεν ὁ Ἐρθερτος, εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀρροσίωσιν, τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν ἀγάπην σου! ὦ! πόσον ἡ ζωὴ μας θέλει ἀποβῆ εἰς τὸ ἐξῆς ὡραία! Ἴδου ἡμεῖς ἠνωμένοι διὰ παντός.

— ἠνωμένοι διὰ παντός! ἐπανελάβεν ἡ Χριστίνα, καὶ τὰ δάκρυά της ἐρρέυσαν πάλιν ποταμηδόν. Ἡ νέα

κόρη ηθάνετο ότι αἱ μεγάλαι εὐτυχίαι ἐκφράζονται, ὡς καὶ ἡ θλίψις, διὰ δακρῶν.

— Μητῆ μου, σύζυγέ μου, ἀνέλαβεν ὁ νέος, ἡ ζωὴ ἡμῶν τῶν δύο εἶναι μία τοῦ λοιποῦ! ὦ! τὸ μέλλον, ἔστω τώρα μακρόν! Ἐν τῇ ἀχανεῖ αὐτῇ οἰκουμένη θέλομεν βεβαίως εὐρεῖ ἀναχωρητήριόν τι, ἐν ᾧ νὰ λησμονήσωμεν τὸν ὑπόλοιπον κόσμον!

— Ἐρβέρτε, ἡ εὐτυχία μου εἶναι ὑπέρμετρος!

— Μετὰ μίαν τοιαύτης ἡμέρας ζωὴν, καλλιόν τις ν' ἀποθανῆ, ἢ ὄχι Χριστίνα; παρὸ νὰ γιγασθῆ χωρὶς νὰ γνωρίσῃ ἡμέραν τοιαύτην! Ἡ ἀγάπη, ἰδοὺ ἡ ἀληθινὴ ζωὴ, ἰδοὺ ἡ δευτέρα τῆς ὑπαρξείας μας ψυχὴ, καὶ ἡ καλύτερα ψυχὴ, ἀνευ τῆς ὁποίας ἡ ἄλλη ἀγέβιον ἄσκοπον! Ψυχὴ μου, κύτταξε τριγύρω σου, ἴδε καὶ θαύμασε τὰ πάντα ἐρωτικῶς! Μήπως εἶδες ποτέ τι πρὸ τῆς εὐτυχείας αὐτῆς ὥρας, καθ' ἣν βλέπομεν τὸν κόσμον μαζί;

Ἡ Χριστίνα ὕψωσε τοὺς μεγάλους αὐτῆς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν οὐρανόν· ἐκύτταξεν ἐπὶ μακρόν ὅλα τὰ διερχόμενα ἐκεῖ ἀ σύννεφα, ὅλους τοὺς λάμποντας ἀστέρους, ὅλας τὰς κατερχομένας ἐπὶ τῆς γῆς ἀκτίνας, καὶ ἐνῶ ἐκύτταξεν, ἐσφίγγε τὴν χεῖρα τοῦ Ἐρβέρτου· ἀλλ' ἐν τῷ μέτῳ τῆς γλυκειᾶς αὐτῆς ἐκστάσεως, ἡ Χριστίνα ἀνέκραξεν·

— Ἰδὲ Ἐρβέρτε, ὁ ἰσθὸς κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἰσθίου, ἡ αὔρα ἔπαυσε· τὸ ἀκάτιόν μας δὲν προχωρεῖ.

— Ἐρβέρτε, ἡ ἰσθὸς καὶ ἡ αὔρα; ἀνέκραξεν ὁ Ἐρβέρτος· ἔχομεν τὰς κόπας. Ὁ λιμὴν δὲν εἶναι μακρὰν, ἐκεῖ μᾶς περιμένει πλοῖον ἑτοιμον νὰ ἀντχωρήσῃ διὰ τὴν ἄλλην τοῦ κόσμου ἄκραν.

Ὁ Ἐρβέρτος ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλὴν, ἤρπασε τὰς κόπας καὶ τὸ ἀκάτιον ὤμωσεν ὡς ἀστραπή. Ἡ Χριστίνα, καθήμενη ἀντικρῦ του καὶ περιβιβημένη τὸν μαῦρον οὐτῆς ἐπενδύτην, ἐμειδία πρὸς αὐτόν, ἐνῶ οἱ κάθυγροι ὀφθαλμοὶ τῆς ἠένιζον πρὸς τὸν Ἐρβέρτον διότι μετὰ κόπου εἶχεν ἀποβλέψει πρὸς τὸν οὐρανόν καὶ ἄπασαν οὐτοῦ τὴν λαμπρότητα· πᾶν τὸ ἀποτρέπον τούτους ὀφθαλμούς τῆς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Ἐρβέρτου, τῆς ἐθλίψε· δὲν εἶχεν ἐτι ἰδεῖ ἀρκετὰ τὸν ἀγαπητὸν τῆς· τοσοῦτον δὲ ἠγάπησεν αὐτὸν ἀπόντα, ὥστε δὲν ἠδύνατο ἀκομῆ ν' ἀποσπασθῆ ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ τὸν ἀγαπᾷ παρόντα.

Τὸ ἀκάτιον ἐπέτα· ὁ ποταμὸς ὄπισθεν αὐτοῦ ἀφρίζεν· τὰ ἐξήμερωματὰ ἦσαν ἐτι μακρὰν· τὰ πάντα ἦλθον αἴτια εἰς τοὺς δύο φυγιδας, οἵτινες ἐκυττάζοντο, ἐσιώπων καὶ ἄφρονι· ἐαυτοὺς νὰ φέρωνται κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ὕδατος. Ἡ ἀγάπη, ἡ σιγὴ ἡ ἠδὴ, ἡ γκῆψις, πᾶσαι αἱ εὐτυχίαι, αἱ τοσοῦτον τὴν ζωὴν ἐσομοῦσαι, συνεχίζουν τὰς παλλούσας αὐτῶν καρδίας.

Αἴφνης ἡ Χριστίνα ἀνέκραξεν·

— Ἐρβέρτε, ψυχὴ μου Ἐρβέρτε, ἰδὲν ἤκουσες τίποτε;

Ὁ Ἐρβέρτος, παύσας τὴν κωπηλασίαν, ἐσκύψεν, ἐπρὸ ἐξ.

— Δὲν ἀκούω τίποτε, εἶπε, τίποτε παρὸ τὸν ἦγεν. Ὁ νέος ἠθάνετο τὰς δυνάμεις αὐτοῦ ἐκλειπού-

φλοῖθον τοῦ νεροῦ ἐπὶ τῆς παρὰ τῆ ὄχθην ἄμμου. Ἀνέλαβε δὲ τὰς κόπας καὶ τὸ ἀκάτιον ἐπανέλαβε τὸν δρόμον του. Ἡ Χριστίνα ὠχρίασιν· ἐγερθεῖσα

ἐπὶ μικρόν καὶ στρέψασα ὄπισθεν τὴν κεφαλὴν ἠγωνίζετο νὰ διακρίνῃ τὰ ἀντικείμενα, ἀλλὰ τὸ σκότος ἦτο βαθύ.

— Ἠσύχασε, ψυχὴ μου, εἶπεν ὁ Ἐρβέρτος μειδιών πρὸς τὴν Χριστίαν· ἀκούεις ἀπὸ τὸν φόβον σου κρότους μὴ ὑπάρχοντας· τίποτε δὲν μετεδιήθη περὶ ἡμᾶς· τὰ πάντα φαίνονται νὰ μᾶς προστατεύωσι καὶ νὰ μᾶς ἀγαπῶσιν.

— Ἐρβέρτε! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα ἐγειρομένη αἴφνης ὀρθῆ ἐν τῷ ἀκατίῳ, δὲν ἀπατώμαι! Ἐρβέρτε, κώπη κτυπᾷ τὸ ὕδωρ ὄπισθέν μας. . . μὴ στέκεται διὰ ν' ἀκούσῃς. . . Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, κωπηλάτει, Ἐρβέρτε, κωπηλάτει!

Ὁ τρόμος τῆς Χριστίνας ἦτο τοσοῦτος, καὶ ἐφαίνετο τοσοῦτον βεβαία περὶ τῶν ὄσων ἔλεγεν, ὥστε ὁ Ἐρβέρτος τὴν ὑπήκουσεν ἐν σιωπῇ, καὶ αἰσθημα φόβου ἐπάγωσε τὴν καρδίαν του. Ἡ Χριστίνα πλησιάζασα εἰς αὐτόν, ἐκάθησε πρὸ τῶν ποδῶν του καὶ ἐψύχισεν·

— Ἐρβέρτε, μᾶς κυνηγοῦν! ὁ κρότος, μόνος τῶν ἰδίων σου κωπῶν σ' ἐμπόδισε νὰ τὸ νοήσῃς· Ἀκάτιον ἄλλο ἐρχεται κατόπισ τοῦ ἐδικοῦ μας!

— Καὶ ἂν οὕτως ἔχη, ἀνέκραξεν ὁ Ἐρβέρτος, τί σημαίνει; . . . Τὸ ἄλλο αὐτὸ ἀκάτιον δὲν φέρει τὴν Χριστίαν, δὲν ὀδηγεῖται ὑπ' ἀνθρώπου, ὑπερασπιζομένου τὴν ζωὴν, τὴν εὐτυχίαν, τὴν γυναῖκά του! Ἡ χεῖρ μου θέλει κουράσῃ τὴν ἐδικὴν του χεῖρα, τὸ ἀκάτιόν του δὲν θέλει φθάσει τὸ ἐδικόν μου!

Καὶ ὁ Ἐρβέρτος ἐπιπλάσασα τοὺς ἀγῶνάς του· αἱ φριβες τῶν βραχιόνων του ἐπρήθησαν τοσοῦτον ὥστε ἐνομιζες ὅτι θέλουσιν σπασεῖν τὸ μέτωπόν του ἐκαλύφθη ὑπὸ μεγάλων ἰδρωτῶν ἠρόμβων.

Τὸ ἀκάτιον ἐτρίβε τὸ ὕδωρ ὡς ἂν εἶχε πτερὰ. Ἡ Χριστίνα ἔμνε συμαζομένη πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ νέου καὶ ἐσφίγγετο πλησίον του, ὡς ἂν ἐζήτει καταφύγιον.

— Ἀλλοίμονον! εἶπε, δὲν εἰμπορῶ νὰ σέ βοηθήσω, δὲν εἰμπορῶ νὰ κῆμω τίποτε, οὐδὲ κἂν νὰ παρακαλέσω τὴν μητέρα μου ἢ τὸν Θεόν νὰ μᾶς σώσῃ! . . . Οὐδὲ αὐτὸς, οὐδὲ αὐτὴ θέλουσιν εἰσακούσει τὴν προσευχὴν παιδὸς φεύγοντος τὴν πατρικὴν οἰκίαν.

Ὁ Ἐρβέρτος ἐκωπηλάτει πάντοτε· ἡ ἀναπνοή του μετὰ κόπου ἐξήρχετο ἀπὸ τὰ στήθη αὐτοῦ· οἱ δυνάμεις βρωθῶνες αὐτοῦ ἐφαίνοντο ζητοῦντες ἀέρα περισσότερο παρ' ὅσον εἴρισκε νὰ ἀναπνεύσῃ. Αἴφνης ἀνέκραξεν·

— Ἀκούω! ὦ! κ' ἐγὼ ἀκούω!

Ἐκλίνε δὲ πρὸς τὰς κόπας αὐτοῦ καὶ νέους καὶ ἀπηλιπισμένους κατέβα' ἐν ἀγῶνας. Τὰ δάκρυα τὰ καταπίπτοντα ἀπὸ τῶν ὀμμάτων του ἀνεμιγνύοντο μετὰ τοὺς σταγῶνας τοῦ ἰδρωτῶν τούτων ἀπὸ τοῦ μετώπου του καταφρέοντας.

Κώπαι ἄλλαι ἐκτύπουν τὸ ὕδωρ ὄχι μακρὰν τοῦ ἀκατίου τοῦ Ἐρβέρτου· χεῖρ σιβαρὰ καὶ στερεὰ τὰς ἦγεν. Ὁ νέος ἠθάνετο τὰς δυνάμεις αὐτοῦ ἐκλειπούσας· ἐκωπηλάτει κυττάζων μὲ ἀγωνίαν τὴν Χριστίαν· οὐδεὶς ἐλάλει, ὁ κρότος μόνος τῶν κωπῶν ἀμφοτέρων τῶν ἀκατίων διέκοπτε τὴν σιωπὴν· ὁ ποτα-

μὲς ἀριζεν καὶ μακρῶς, ὀπισθεν αὐτοῦ ἐσχημάτιζεν ὀλοῦς.

Γὰ πάντα ἦσαν γαληνιαῖα καὶ ἀθηρία, καθὼς ὅταν ἀνεχώρησεν ἡ Χριστίνα, μόνη ἡ ψυχὴ τῆς νέας κόρης μετέβη ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον· οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς, ὑπὸ ζοφεροῦ φλεγόμενοι πυρὸς, παρηκολούθουν μὲ τρόμον πᾶν τοῦ Ἐρβέρτου κίνημα· ἐβλεπεν ἀπὸ τὰ δάκρυά του ὅτι μικρὰ ὑπῆρχεν ἡ ἐλπίς τῆς διαφυγῆς σωτηρίας. Ὁ Ἐρβετος ἐν τούτοις ἐκωπηλάτει μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἀπελπισίας· ἀλλὰ τὸ ἀκαίσιον πλοιαρίον, τὸ ὅποιον δὲν ἐφαίνετο, ἐπλησίαζεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον· ἡ σκιά του ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀνεμιγνύετο σχεδὸν μὲ τὸν ὄλκον τοῦ ἀκατίου τοῦ Ἐρβέρτου.

Ἡ Χριστίνα, ἐγερθεῖσα ὀρθῆ, ἐκύτταξε· ὀπισθεν τῆς· καὶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἡ σελήνη, ἐξεληθοῦσα ἀπὸ τοῦ καλύπτοντος αὐτὴν νέφους, ἐρώτιτε καθ' ὀλοκληρίαν τὸ ὄχρον καὶ ἀπαθές τοῦ Κ. Ἀμβέργου πρόσωπον. Ἡ Χριστίνα ἀρῆκε φωνὴν σπαραγματώδη, καὶ ῥιφθεῖσα πρὸς τὸν Ἐρβετον·

— Ὁ πατήρ μου! ἀνέκραξεν· Ἐρβερτε, ὁ πατήρ μου!

Εἶχεν ἰδεῖ δὲ καὶ ὁ Ἐρβετος τὸν Κ. Ἀμβέργην. Ὁ νέος αὐτός, ἐζήτησε τοσοῦτον χρόνον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καρόλου Ἀμβέργου, ὥστε καθὼς πάντες οἱ περιτοιχιζόντες αὐτόν, ὑπέκυψε καὶ ἐκεῖνος εἰς τὴν παράδοξον ἐπιρροὴν τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ βλέμμα του. Ἐνόμιζες ὅτι τὸ παραπέτασμα τοῦ σκότους ἦρθη διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς τοὺς δύο φυγάδας τὸν πατέρα, τὸν δεσπότην, τὸν κριτὴν.

— Ἐρβερτε, στάσου, ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα, εἴμαθα χαμένοι! ἐλπίς σωτηρίας δὲν ὑπάρχει· δὲν εἶδες τὸν πατέρα μου;

— Ἀσπῆτέ με νὰ κωπηλατήσω, ἀπήντησεν ὁ Ἐρβετος ἀπηλπισμένος καὶ ἀποσπώμενος ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς Χριστίνας, αἵτινες παρεμπόδιζον τὸν βραχίονά του. Ἐκτύπησε δὲ μὲ τὴν βίαν τὴν κώπην, ὥστε τὸ ἀκάτιον ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐράνη ἀποκρυνθὲν ὀπωςοῦν τοῦ ἑτέρου.

— Ἐρβερτε, ἀνέλαβεν ἡ Χριστίνα, σὲ λέγω ὅτι εἴμαθα χαμένοι! δὲν βλέπετε τὸν πατέρα μου; . . . ἡ ξεύρεις ὅτι πᾶσα ἀντίστασις εἶναι τόρα ματαία. Ὁ Θεός, δὲν θέλει θαυματοργεῖται πρὸς χάριν μας. . . Ἐρβερτε, δὲν θέλω νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου. Μετ' ὀλίγον θέλουν μᾶς φθάσει καὶ θέλουν μᾶς χωρίσει! Ἀναποδογύριτε τὸ ἀκάτιον τοῦτο καὶ ἄς ἀποθάνωμεν μαζὶ, ψυχὴ μου Ἐρβερτε!

Ἡ Χριστίνα ἐρῆφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ φίλου τῆς· αἱ κῶπαι ἔπεσον ἀπὸ τὰς χεῖρας του· ἀρῆσας δὲ φωνὴν ἰναγώνιον, ἐσπριγξε σπασμωδικῶς τὴν Χριστίναν εἰς τὴν καρδίαν του. Μίαν στιγμὴν, μίαν μόνην στιγμὴν, συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν Χριστίναν καὶ νὰ πέσῃ μετ' αὐτῆς εἰς τὸν ποταμόν· ἀλλ' ὁ Ἐρβετος εἶχε καρδίαν εὐγενῆ καὶ ἀπέκρουσε τὸν πειρασμὸν αὐτὸν τῆς ἀπελπισίας.

— Ὅχι εἶπεν ὁ Θεός σὲ ἔδωκε τὸ ζῆν, αὐτός μόνος πρέπει νὰ σὲ τὸ ἀφαιρέσῃ! ἡ χεὶρ μου, ἥτις ἐπεθύμει νὰ ῥίψῃ πρὸ τῶν ποδῶν σου ὄλους τοὺς θη-

ταυρούς αὐτοῦ τοῦ κόσμου, δὲν θέλει σὲ δώσει τὸν θάνατον!

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Χριστίνα ὠλόλυξε, στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου του,

— Μνηστὴ μου, φίλη μου, τὴν εἶπε μὲ φωνὴν πνιγμένην, ὁ Θεός νὰ σὲ εὐλογήσῃ! Μὲ ἠγάπησας γενναίως· ἡ ἀποτίωσίς σου ἀπεπεισάθη νὰ πράξῃ τὰ ἀδύνατα· ἐτόλμησες νὰ ἐμπιστευθῆς εἰς ἐμὲ, καὶ, τάλως ἐγώ, δὲν δύναμαι νὰ σὲ ὑπερασπισθῶ! Ὡ δυστυχῆς Χριστίνα, ὑπάκουσον εἰς τὸν πατέρα σου, ἐγὼ μὴ γίνω ἡ αἰτία τῆς αἰωνίας συμφορᾶς σου! . . . Θεέ μου! δὲν μὲ δίδεις κανένα τρόπον νὰ τὴν σώσω;

Καὶ ὁ Ἐρβετος ἐκύτταξε μὲ ἀπελπισίαν τὸν ποταμόν, τὴν ὄχθην· ἐζήτησε μέσον σωτηρίας, ἀλλὰ οὐδὲν ὑπῆρχε πλέον!

— Ἐρβερτε, Ἐρβερτε! ἔλεγεν ἡ Χριστίνα, ἄνευ σοῦ δὲν ἔχω τί νὰ κάμω ἐπὶ γῆς. Ὁ ἀλοθάνω ἀφοῦ σὲ ἠγάπησα!

Γὴν στιγμὴν ταύτην σύγκρουσις φοβερὰ ἀνέσειτε τὸ ἀκάτιον, κτυπηθὲν βιαίως ὑπὸ τοῦ καταδ' ὠκοντος αὐτοῦ πλοιαρίου· καὶ ὁ Κ. Ἀμβέργης ἐπήδησεν ἀμέσως εἰς αὐτό. Ὁ Ἐρβετος, ὑπὸ μηχανικοῦ κινήματος ὠθούμενος, ἐσπριγξε τὴν Χριστίναν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ ὠπισθοδρόμησεν, ὡς ἂν ἠδύνατο διὰ τῆς βίας νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς, ὡς ἂν ἠδύνατο ἐν τῷ ἀκατίῳ τούτῳ νὰ ὠπισθοδρομήσῃ ἀρχετὰ, ὥστε νὰ μὴ τὸν φθάσῃ ἐκεῖνος. Ὁ δὲ Κ. Ἀμβέργης, διὰ βραχίονος ῥωμαλέου, συνέλαβε τὴν Χριστίναν, τῆς ὁποίας τὸ εὐλύγιστον σῶμα ἐδιπλώθη εἰς τὸν ὄμον τοῦ πατρός τῆς, ὡς κάλαμος ὑπὸ σφοδροῦ κατακλιεῖς ἀνέμου.

— Κύριέ μου, ἐρώναζεν ὁ ἀπηλπισμένος Ἐρβετος, φανῆτε ἐλεήμων πρὸς αὐτὴν! Ἐγὼ μόνος εἶμαι ἔνοχος. Μὴ τὴν τιμωρήτε, ὑπόσχομαι νὰ φύγω, νὰ τὴν ἀκαρνηθῶ. Κύριέ μου, φανῆτε ἐλεήμων πρὸς τὴν Χριστίναν!

Ὁ Ἐρβετος ἐλάλει πρὸς ἄγαλμα κωρὸν καὶ ἄλλον. Ὁ Κ. Ἀμβέργης, ἀποσπάσας ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ σπουδαστοῦ τὴν χεῖρα τῆς Χριστίνας, τὴν ὁποίαν ὁ Ἐρβετος ἐκράτει ἀκόμη, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἀκάτιόν του, καὶ, διὰ σφοδροῦ λακτίσματος, ἀπώθησε τὸ τοῦ Ἐρβέρτου πλοιαρίον. Τὰ δύο ἀκάτια, ὑπέκοντα εἰς τὴν ἀντίθετον ταύτην κίνησιν, ἐχωρίσθησαν· τὸ μὲν, ῥωμαλέως ἀγόμενον, ἀνέπλευσε τὸν ποταμόν· τὸ δὲ, ἐγκαταλειφθὲν εἰς τὴν ἰδίαν φορὰν, παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ ρεύματος. Ὁ Κ. Ἀμβέργης, σταθεὶς ὀρθὸς ἐπὶ τῆς πρῶρας τοῦ ἀκατίου του, ὑψαύχην καὶ ἐσταυρωμένας ἔχων τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους, ἠτένιασε πρὸς τὸν νέον βλέμμα φοβερόν καὶ ἔπειτα ἐγένινεν ἄφαντος ἐν τῷ σκότει. Τὰ πάντα οὕτως ἐτελείωσαν. Ὁ πατήρ ἀνέλαβε τὴν κόρην του, καὶ ἀνθρωπίνῃ δυνάμει μηδεμίᾳ ἠδύνατο πλέον τοῦ λοιποῦ νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς του.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον.)